

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/15536

Sayı : B.15.0.SGB.02.610-**1012**
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-15536)

008928

23 Temmuz 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 14.07.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-24798 sayılı yazısı.

Giresun Milletvekili Sayın Murat ÖZKAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/15536 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve TEDAŞ Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :
EK-1 Önerge Cevabı (4 Sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : Bilgi :
TBMM Bşk. Başbakanlık

GİRESUN MİLLETVEKİLİ SAYIN MURAT ÖZKAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/15536)

Sorular 1, 2:

EPDK tarafından elektrik fiyatlarının abone gruplarına göre %3.20 ile %4.40 arasında değişen oranlarda ucuzlatıldığı açıklanmış, ancak uygulama başlamadan elektrik dağıtım şirketlerinin talebi üzerine indirimin uygulanmama kararı alınmıştır. Bu bilgiler çerçevesinde;

- Elektrik dağıtım fiyatları nasıl tespit ediliyor?
- EPDK'nın fiyat ayarlaması sonrası dağıtım şirketinin fiyatı tekrar belirlemesi gücü nereden geliyor?

Cevaplar 1, 2:

Yüksek Planlama Kurulu'nun 14/2/2008 tarih ve 2008/T-5 sayılı kararı ile kabul edilen Enerji KİT'lerinin Uygulayacağı Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizmasının Usul ve Esaslarının;

- a) "II.1. Uygulama Dönemi" maddesinde "MBF, 01.07.2008 tarihinde yürürlüğe girecek ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunun Geçici 9. maddesinde belirtilen geçiş dönemi süresince yürürlükte kalacaktır.",
- b) "II.5.5. Dağıtım Şirketleri" maddesinde "EDAŞ'lar, TETAŞ ve portföy üretim gruplarının 01 Nisan, 01 Temmuz ve 01 Ekim itibarıyla uygulayacağı revize tarifeleri dikkate alarak belirleyecekleri yeni tarifelerini mevzuatta öngörülen süreleri de göz önünde bulundurarak EPDK'ya sunacaklardır. EPDK, yeni tarifeleri; 01 Nisan, 01 Temmuz ve 01 Ekim itibarıyla yürürlüğe girecek şekilde onaylayacaktır.", "Dengesizlikten kaynaklanan PMUM maliyetleri, elektrik satış fiyatlarına dahil edilecektir.",
- c) EK-3 "5. Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin Uygulayacağı Satış Fiyatının Belirlenmesi ve Revize Edilmesi" maddesinde "Elektrik Dağıtım Şirketinin uygulayacağı satış fiyatları; 21 Aralık 2006 tarihli ve 26383 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 20 Dağıtım Şirketinin İlk Uygulama Dönemine İlişkin Gelir Düzenlemesi Hakkında Tebliğin revize edilecek 6. maddesi çerçevesinde, dengesizlikten kaynaklanan maliyetlerin (PMUM maliyetleri) tarifelere yansıtılmasını sağlayacak şekilde belirlenerek; 01 Nisan, 01 Temmuz ve 01 Ekim itibarıyla yürürlüğe konulacaktır.",

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun (Kanun) geçici 9 uncu maddesinde;

"(1) 31/12/2012 tarihinde sona erecek geçiş döneminde düzenlemeye tâbi tarifeler üzerinden elektrik enerjisi satın alan tüketicileri, dağıtım bölgeleri arası maliyet farklılıkları nedeniyle var olan fiyat farklılıklarından kısmen veya tamamen koruyacak şekilde tesis edilmiş ve uygulamaya ilişkin hususları tebliğle düzenlenmiş olan fiyat eşitleme mekanizması uygulanır. Tüm kamu ve özel dağıtım şirketleri fiyat eşitleme mekanizması içerisinde yer alır.

(2) Geçiş dönemi süresince ulusal tarife uygulamasının gerekleri esas alınır ve ulusal tarifiede çapraz sübvansiyon uygulanır. Ulusal tarife Kurumca hazırlanır ve Kurul onayıyla yürürlüğe girer. Kurul onaylı çapraz sübvansiyon ancak Bakanlar Kurulu kararı ile değiştirilebilir.

(3) Geçiş dönemi süresince tüm hesaplar ilgili mevzuata göre ayrıştırılarak tutulur.",

20 Dağıtım Şirketinin İlk Uygulama Dönemine İlişkin Gelir Düzenlemesi Hakkında Tebliğin 6 ncı maddesinde "(1) Perakende satış lisansı sahibi bir tüzel kişinin t tarife döneminin a ayı Ortalama Perakende Enerji Satış Fiyatı Tavanı formül ile hesaplanmaktadır.

Perakende satış lisansına sahip tüzel kişiler tarafından dışarıdan temin edilecek enerjiye ilişkin ikili anlaşmalar yıllık olarak yapılır ve yılı öncesinde Kuruma bildirilir.

PMUM maliyetlerinin ortalama enerji alım fiyatı hesaplamasına dahil edilmesi uygulaması 1/7/2008 tarihinde başlar. Perakende satış lisansına sahip tüzel kişi;

- 1) Şubat, Mart, Nisan aylarına ait uzlaştırma dönemleri bazında PMUM enerji alış fiyatları ile miktarlarını ve üç aylık PMUM fatura bedeli ortalama enerji alım fiyatını Mayıs ayının sonuna kadar Kuruma bildirir. PMUM ortalama enerji alım fiyatı, Temmuz- Eylül tarife dönemi ortalama enerji alım fiyatının hesaplanmasına dahil edilir.
- 2) Mayıs, Haziran, Temmuz aylarına ait uzlaştırma dönemleri bazında PMUM enerji alış fiyatları ile miktarlarını ve üç aylık PMUM fatura bedeli ortalama enerji alım fiyatını Ağustos ayının sonuna kadar Kuruma bildirir. PMUM ortalama enerji alım fiyatı, Ekim- Aralık tarife dönemi ortalama enerji alım fiyatının hesaplanmasına dahil edilir.
- 3) Ağustos, Eylül, Ekim aylarına ait uzlaştırma dönemleri bazında PMUM enerji alış fiyatları ile miktarlarını ve üç aylık PMUM fatura bedeli ortalama enerji alım fiyatını Kasım ayının sonuna kadar Kuruma bildirir. PMUM ortalama enerji alım fiyatı, Ocak- Mart tarife dönemi ortalama enerji alım fiyatının hesaplanmasına dahil edilir.
- 4) Kasım, Aralık, Ocak aylarına ait uzlaştırma dönemleri bazında PMUM enerji alış fiyatları ile miktarlarını ve üç aylık PMUM fatura bedeli ortalama enerji alım fiyatını Şubat ayının sonuna kadar Kuruma bildirir. PMUM ortalama enerji alım fiyatı, Nisan- Haziran tarife dönemi ortalama enerji alım fiyatının hesaplanmasına dahil edilir.

İlgili tarife döneminin ortalama enerji alım fiyatı hesaplamalarına dahil edilecek PMUM ortalama enerji alım fiyatı, üç aylık PMUM fatura bedeli ortalama enerji alım fiyatından dengeleme ek maliyet bileşeni olan % 0,10 düşülmek suretiyle bulunur.

PMUM maliyetlerinin ortalama enerji alım fiyatına yansıtılması uygulamasının sonlandırıldığı tarih itibarıyla oluşacak artık değer, bir sonraki uygulama döneminde ortalama enerji alım fiyatının hesaplanmasında dikkate alınır.”,

17/10/2009 tarihli ve 27379 sayılı mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanan 2009/15514 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Bağlı Ortaklıklarının 2010 Yılına ait Genel Yatırım ve Finansman Programının Tespiti hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararının “Satış fiyatlarının ve tarifelerinin belirlenmesi” başlıklı 17 nci maddesinde;

- a) “İlgili teşebbüsler, 14/2/2008 tarihli ve 2008/T-5 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile kabul edilen “Enerji KİT’lerinin Uygulayacağı Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizmasının Usul ve Esasları” ile söz konusu Karar uyarınca istihsal edilen yılı Usul ve Esaslar Genelgesi uyarınca Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizması kapsamında kendileri için belirlenen fiyatlandırma mekanizmalarını uygulayacaktır.”,
- b) “Satış fiyatları ve tarifeler, uygulanan ekonomik programda yer alan ilke ve politikalar ile teşebbüsün finansman ihtiyacı dikkate alınarak, kamu teşebbüsünü zarara uğratmayacak şekilde ticari maliyetin üzerinde belirlenecektir.”,
- c) “Fiyat ve tarifeler saptanırken, Programdaki mali hedefler ile geçmiş yıllar vergi yükümlülükleri dikkate alınacaktır.”,
- d) “Fiyat ve tarife düzenlemelerinde ilgili düzenleyici ve denetleyici üst kurulun uygulamaları ile gerekli koordinasyon sağlanacaktır.”, hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri çerçevesinde, perakende satış lisansına sahip dağıtım şirketleri tarafından, Temmuz- Eylül 2010 dönemi perakende satış tarifelerinin hesaplanmasına esas teşkil edecek; Temmuz, Ağustos, Eylül 2010 aylarında EÜAŞ portföy üretim gruplarından ve TETAŞ’tan alınacak enerji miktar ve tutar bilgileri, Şubat, Mart, Nisan aylarında PMUM’dan alınan/PMUM’a satılan enerji miktar ve tutar bilgileri ile aynı aylarda Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan hüküm kapsamında yapılan ikili anlaşmalarla alınan enerji miktar ve tutar bilgilerini içeren perakende satış fiyatı teklif formları Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna (EPDK) gönderilmiş ve ilgili mevzuat doğrultusunda işlem yapılması talep edilmiştir. Bu aşamadan sonra yaşanan süreç aşağıda açıklanmıştır.

23.06.2010 tarihli ve 2612 sayılı EPDK Kurul Kararı ile;

“1) 24.12.2009 tarihli Kurul Kararı ile 01.01.2010 tarihinden itibaren uygulanmak üzere onaylanan tarife tablolarının; 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun geçici 9 uncu maddesi, Yüksek Planlama Kurulunun 14.02.2008 tarihli ve 2008/T-5 sayılı kararı ile kabul edilen Enerji KİT’lerinin Uygulayacağı Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizması Usul ve Esasları, 17.10.2009 tarihli ve 27379 sayılı mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanan 2009/15514 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Bağlı Ortaklıklarının 2010 Yılına ait Genel Yatırım ve Finansman Programının Tespiti Hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararı, 20 Dağıtım Şirketinin İlk Uygulama Dönemine İlişkin Gelir Düzenlemesi Hakkında Tebliğ ile elektrik dağıtım şirketlerinin talepleri çerçevesinde güncellenmesine,

2) Temmuz- Eylül 2010 dönemi Faaliyet Bazında Desteklenecek Tutarlar tablosunun birinci madde çerçevesinde güncellenmesine ve yeni meblağların ilgili taraflara bildirilmesine,” karar verilmiştir.

24.06.2010 tarihli EÜAŞ Genel Müdürlüğü yazısı ile, EÜAŞ portföy üretim gruplarının perakende satış lisansına sahip dağıtım şirketlerine elektrik enerjisi satış fiyatının 01.07.2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere değiştirildiği perakende satış lisansına sahip dağıtım şirketlerine bildirilmiştir.

24.06.2010 tarihli EÜAŞ Genel Müdürlüğü yazısı ile, EÜAŞ’ın Türkiye Elektrik Ticaret Taahhüt Anonim Şirketine (TETAŞ) elektrik enerjisi satış fiyatını 01.07.2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere değiştirildiğinin TETAŞ’a bildirilmesi üzerine, TETAŞ tarafından, 24.06.2010 tarihli yazı ile EPDK’ya başvurularak tarife revizyonu talep edilmiştir.

25.06.2010 tarihli EPDK Kurul Kararı ile “4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 13 üncü maddesine göre; 01.07.2010 tarihinden geçerli olmak üzere, elektrik piyasasında TETAŞ tarafından uygulanacak toptan satış tarifeleri hakkında;

Madde 1 - TETAŞ tarafından; dağıtım bölgelerinde faaliyet gösteren Perakende Satış Lisansına Sahip Bölgesel Dağıtım Şirketlerine, 09.06.2010 tarihli ve 2595 sayılı Kurul Kararı ile onaylanan 15,28 Krş/kWh aktif elektrik enerjisi bedelinin 15,63 Krş/kWh olarak değiştirilmesine ve uygulanmasına,

Madde 2 - Perakende Satış Lisansına sahip Dağıtım Şirketlerinden elektrik enerjisi alan iletim sistemi kullanıcıları tüketicilere uygulanan tarifelerin, TETAŞ tarafından iletim sistemine doğrudan bağlı tüketicilerine uygulanmasına devam edilmesine,

Madde 3 - Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizmasının Uygulanmasına Yönelik Usul ve Esaslar Genelgesi uyarınca makroekonomik göstergelerde meydana gelebilecek değişikliklerden veya sair nedenlerden dolayı TETAŞ tarafından EPDK’ya tarife değişikliği teklifinde bulunulması durumunda, EPDK tarafından yapılacak inceleme ve değerlendirme sonucu alınan Kurul Kararı çerçevesinde tarife değişikliği yapılmasına,” karar verilmiştir.

Bu gelişmeler sonucunda, perakende satış lisansına sahip dağıtım şirketleri tarafından 01.07.2010 tarihinden itibaren uygulanacak perakende satış tarifelerinin yeniden belirlenmesi ihtiyacı ortaya çıkmış ve 25.06.2010 tarihli ve 2618 sayılı Kurul Kararı ile “23.06.2010 tarihli ve 2612 sayılı Kurul Kararının geri alınmasına” karar verilmiştir.

Perakende satış lisansına sahip dağıtım şirketleri tarafından, Temmuz- Eylül 2010 dönemi perakende satış fiyatı teklif formları revize edilerek yukarıda yer alan mevzuat hükümleri kapsamında tekrar EPDK’ya başvurulmuş ve 29.06.2010 tarihli Kurul Kararı ile;

“1) 24.03.2010 tarihli Kurul Kararı kapsamında, 24.12.2009 tarihli Kurul Kararı ile 01.01.2010 tarihinden itibaren uygulanmak üzere onaylanan tarife tablolarının uygulanmasına devam edilmesine, 2) Temmuz- Eylül 2010 dönemi Faaliyet Bazında Desteklenecek Tutarlar tablosunun birinci madde çerçevesinde güncellenmesine ve yeni meblağların ilgili taraflara bildirilmesine,” karar verilmiştir.

Sorular 3, 4, 5:

- Tüketiciler de aynı şekilde EPDK'ya başvurup, fiyat düzenlemesi isteyebilir mi?
- EPDK kurulduğundan bu yana elektrik fiyatları kümülatif olarak yüzde kaç artmıştır?
- EPDK kurulduğundan bu yana elektrik fiyatları kümülatif olarak yüzde kaç indirilmiştir?

Cevaplar 3, 4, 5:

Tüketicilerin EPDK'ya başvurup fiyat düzenlemesi isteyebilmesi ile ilgili olarak mevzuatta bir hüküm bulunmamaktadır.

Perakende satış lisansına sahip dağıtım şirketlerinin perakende satış ve dağıtım tarifeleri, EPDK tarafından dağıtım ve perakende satış lisanslarının verilmesi ile birlikte 01.04.2003 tarihi itibarıyla düzenlenmeye başlanmıştır. 01.04.2003 tarihi itibarıyla EPDK tarafından onaylanan perakende satış tarifi, dağıtım sistem kullanım fiyatları ve TEİAŞ'ın TEDAŞ'a fatura ettiği iletim tarifi nedeniyle TEDAŞ'ın tüketicilere yansıttığı iletim fiyatı ile mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılan düzenlemelere dayanılarak 01.01.2010 tarihinden itibaren uygulanmakta olan nihai tüketici fiyatları aşağıda verilmiştir.

01.Nis.03					
	01.01.2010 NİHAİ TÜKETİCİ FİYATI (Kır/kWh)	PERAKENDE SATIŞ TARİFESİ (TL/kWh)	DAĞITIM SİSTEM KULLANIM FİYATI (TL/kWh)	İLETİM FİYATI (TL/kWh) (TEDAŞ tarafından uygulanan)	NİHAİ TÜKETİCİ FİYATI (TL/kWh)
SANAYİ	18,434	103,770	15,600	3,030	122,400
TİCARETHANE	25,238	125,720	18,750	3,030	147,500
MESKEN	21,659	104,620	16,400	3,030	124,050
TARIMSAL SULAMA	18,620	93,540	15,300	3,030	111,870
AYDINLATMA	19,904	101,360	15,300	3,030	119,690